

DZIENNIK SUWAŃSKI

Redakcja i Administracja: ul. Kościuszki 61

SUWAŃSKI

TELEFON Nr. 68
RACHUNEK CZEKOWY: P. K. O. 63677

W radosny dzień Święta Narodowego

Jak Polska długa i szeroka,
zadziwiała dziś ze wszystkich
drwonić dzwony radości, by
pociec ten największy bezsprze-
kanie dzień z przeszłości naszej,
który słusznie uznano za
święto narodowe.

Dzisiaj nasze zapisały niemało
ludzi podniosłych dni, które sa-
chłuba Polski. Okryły one chwa-
łą wielkopomną oraz naszych oja-
ców. Dzisiaj ostatnich lat przynio-
sły historyczny dzień wyzwolenia
Polski z długotrwałych pięć nie-
wol, wskrzeszając ją do nowego
życia.

A jednak żaden z tych momen-
tów nie dał tak bardzo wobec
świata i cywilizacji świadectwa,
czem była i jest Polska, co Trze-

ci Maja, który symbolizuje naj-
lepiej nasze

duchowe odrodzenie
po latach upadku i zaniku poczu-
cia sprawiedliwości społecznej — symbolizuje

zwycięstwo prawdy
nad krzywdą, która cierpiała dla
go znaczna część narodu.

Twórcy Konstytucji Majowej
światłym swoim rozumem wy-
biegli daleko poza opłotki staro-
szlacheckie, gdzie nie było zro-
zumienia dla praw wydziedzicz-
nych.

Wiekowa pańszczyzna chłopów
i pozbawienie praw obywatel-
skich mieszczańskiemu polskiemu
wielkim głosem domagały się
naprawienia krzywd

o czym nieśmiało tylko wspomi-
nały luźne głosy śmiałych jed-
nostek. Naród cały milczał dłu-
go, nie znajdując w sobie dość

siły, by wystąpić przeciw prze-
możnej szlachcie, strzegącej za-
zdrośnie swej „żrenicy wolności”
i nie chcącej przez długie lata

obdarzyć tem samym warstwę
pokrzywdzoną.

Aż przyszedł Sejm Czterolet-
ni, który jak błyskawica prze-
szły mógł dostojnych panów
posłów i oświecił je dobroczyn-
nymi promieniami sprawiedli-
wości. Sejm ten

nadał prawa mieszczanom
z których wszakże niebawem
rodzą się Kilińscy. Sejm

obdarza wolnością chłopów
z których wychodzą Bartosze
Głowaccy. Sejm daje

swobodę wiary,
stawiając Polskę w rzędzie naj-
bardziej tolerancyjnych państw
świata. Sejm przekreśla to

wszystko, co dotąd było krzy-
wą i niesprawiedliwością i ogła-
sza swe postanowienia

w dniu 3 maja 1791 r.

Jakie takiego dnia nie czuć
po wiek wieków, skoro zazdro-
ścić go nam może cały świat
współczesny!

Jakie się nim nie szczycić i
nie chlubić, skoro nie może być
w życiu narodu większej chwały
nad ten moment, kiedy się kła-
dzie podpis pod akt dziejowej
sprawiedliwości.

I oto dlaczego dziś drwonią
radosnie wszystkie dzwony w
to święto narodowe całej Polski.

Strajk górników angielskich wybuchł wczoraj w nocy

5 milionów robotników W.-Brytanji
grozi strajkiem powszechnym

Król ogłosił stan wyjątkowy

LONDYN, 1.5. — Tel. wł. —
Zanowiedziany strajk górników
angielskich wybuchł wczoraj w
nocy we wszystkich zagłębiach
węglowych. Robotnicy odrzu-
cili stanowczo proponowaną
przez przemysłowców zniżkę
płac.

W kopalniach pozostała jedy-
nie obsługa zapasowa.

We wszystkich zagłębiach pa-
nuje spokój.

Strajk ma być prowadzony aż
do zwycięstwa. 400 delegatów
Trade Unionów, reprezentują-
cych 5 milionów robotników
wszystkich galezi przemysłu, po-
stanowiło poprzeć strajk górni-
ków strajkiem powszechnym,
który wybuchnie we wtorek.

W związku z groźną sytuacją,
jaka się wytworzyła w państwie
król podpisał dekret ogłaszający
w Anglii stan wyjątkowy.

LONDYN, 1.5. — Tel. wł. —
W związku ze strajkiem górni-
ków rozrzucała komuniści w od-
działach wojskowych ulotki, na-
mawiające żołnierzy do nieposłu-
szeństwa i oporu w razie wypro-
wadzenia oddziałów wojsko-
wych przeciw robotnikom.

Strajk górników w Anglii ma
ogromne znaczenie dla całego
świata. Anglia jest bowiem naj-
większym eksporterem węgla na
kuli ziemskiej.

Dzięki ogromnym kredytom
rządowym, polityce podwójnych
cen i taniemu przez to towarowi,
jest Anglia najgroźniejszym kon-

kurentem krajów, posiadających
węgiel na wywóz.

Strajk ten żywo obchodzi rów-
nież Polskę. W ostatnim bowiem
miesiącu węgiel angielski rozpo-
czął energiczną walkę z węglem
polskim na rynkach włoskim i
skandynawskim, z takim trudem
przez nas zdobytych.

Trwający czas dłuższy strajk
górników w Anglii może radykal-
nie zmienić koniunkturę na mię-
dzynarodowym rynku węglo-
wym.

Pół miliona dzieci w szponach zbrodni i zdziczenia

Ponury obraz z piekła bolszewickiego, gdzie niema praw Boga i ludzkości

Precz z ro-
dzimą! Wzima z
obowiązkami,
które nakłada
na człowieka ży-
cie rodzinne! O-
to hasła rzucio-
ne przez rewolu-
cję bolszewicką
w Rosji. Hasła
z dzikim entu-
zjazmem podję-
te przez tłumy

Niedługo cze-
kać trzeba by-
ło, aby ten po-
siew zły
przyniósł stra-
szny plon.

Literatka szwe-
dzka Anna

Quensel bawiła ostatnio w Rosji,
a obecnie w jednym ze sztok-
holmskich dzienników drukuje
przeróżające opisy straszego ko-
su

dzieci bezdomnych

w raju bolszewickim.

Była, widzieliśmy na własne oczy,
pisze nie powiększając grozy po-
nurego obrazu. Zniesienie mał-
żeństw,

zrujnowanie rodziny

jako najmniejszej komórki spo-
łecznej straszne przyniosło re-
zultaty.

Na wielkich obszarach Rosji
sowieckiej blaka się dzisiaj oko-
ło

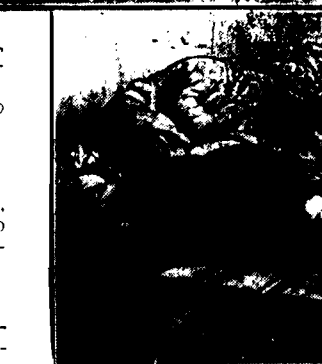
pół miliona dzieci bez rodziców
i bez żadnej opieki. Rozrasta się
ten pomiot grzechu i tworzy już
dzisiaj gromadę groźną, będącą
strasznie oskarżeniem i potępie-
niem bolszewizmu.

Przedewszystkiem pełno ich
w Moskwie. Każdy niemal po-
ciąg przywozi do stolicy nową
gromadkę.

Są to

zwierzatka zdziczałe,
obszarpane, obrośnięte, zawszo-
ne, istotki gotowe na wszystko,
aby zaspokoić głód.

Wszystkie, najokropniejsze
choroby grasują wśród tych ma-
listów w wieku od lat 9 do 11,

wszystkie zbrodnie i występki sa-
im znane.
Po wszystkich ulicach Mo-
skwy widać się gromadki tych
istot
opuszczonych przez ludzi
i Boga.
Żyją z rabunku lub żebractwa.
Napadają przeważnie na kobie-
ty, rabując im ręczne torebki.
Nie wahają się mordować. Wal-
czą zębami, piastkami, nierząd-
ko — nożem.
P. Quensel była świadkiem,
jak na jednej z głównych ulic
Moskwy gromada tych nieszcze-
śliwych
otłak komunizmu
napadła na jakąś kobietę.
Nie udało się wyrwać torbki.

Jeden z malców dobił brzytwą i
obciął palec napadniętej,
a całe stado uciekło z łupem,
wrzeszcząc z dzikiego tryumfu.
Nocą gina te zgłodniałe stada.
Zapadają
w mrok wielkiej Moskwy.
Spia w śmietnikach, w rurach
kanalizacyjnych, w krzakach
miejskich ogrodów, wrzeszcząc
w przytułkach noclegowych ście-
ląc sobie liśćmi i gałkami twar-
de deski, a okrywając się
gazetami i aliszami
zdartymi z domów i słupów re-
klamowych.
Sowiecki rząd nie robi nic, a-
by te dzieci bezdomne i nieszczę-
śliwe ratować od niechybnej za-
głady.

Wspólny front Łotwy i Estonji wobec propozycji moskiewskich

LONDYN, 1.5. — Tel. wł. —
„Times” donosi z Rygi: Rządy
Łotewski i estoński opracowały
wspólny tekst odpowiedzi na pro-
pozycję sowiecką o zawarciu pak-
tu gwarancyjnego pomiędzy Ro-
sją sowiecką a państwami bał-
tyckimi.

Posel estoński w Moskwie Birk
oraz posel łotewski Ozols wyje-
chali do Moskwy, gdzie zażąda-
ją od rządu sowieckiego sformu-

lowania propozycji paktowych
na piśmie.

TALLIN 1.5. — Tel. wł. — Mi-
nister estoński Piip bawi w Hel-
singforsie. Minister pragnie wy-
badać, czy Finlandia wspólnie z
Łotwą i Estonją zechce trakto-
wać z Sowietami w sprawie pak-
tu nieagresyj.

Rząd fiński prawdopodobnie
wypowie się za samodzielną
politykę w tej sprawie.

Prawo kupna ziemi i domów

dla Polaków w Gdańsku

GDANSK, 1.5. Koło polskie
w Volkstagu gdańskim oraz po-
słowie niemiecko-gdańskiej par-

tyi ludowej, zgłosił wniosek
wniosek w sprawie anulowania
ustawy o ograniczeniu sprzedaży
gruntów i nieruchomości na
obszarze wolnego miasta. Po-
przedni, nacjonalistyczny senat,
uzależnił sprzedaż domów i nie-
ruchomości od zezwolenia sena-
tu, któremu zastrzegł prawo
pierwokupu. Ostrze tej ustawy
zwracało się głównie przeciw-
ko obywatelom polskim.

Złote 10-cio i 20-sto złotych już są bite w mennicy

W mennicy państwowej bite
są obecnie oprócz monet zdaw-
kowych: jedno, dwa i pięciogro-
wych, także monety złote 10 i
20-złotowe.

Po wydaniu odpowiedniego
rozporządzenia przez p. ministra
skarbu, monety złote będzie moż-
na otrzymywać w Banku Pol-
skim w zamian za złoto, według
ustalonego stosunku.

Tym sposobem złote monety
wejdą w obieg, a skarb otrzyma
nowy materiał w kruszcu.

EKS-KRONPRINC RADZI ANGLII ZAWRZEĆ PRZYMIERZE Z NIEMCAMI I ROSJĄ SOWIECKĄ

LONDYN, 1.5. „Daily News”
podaje wywiad swego korespon-
denta z b. kronprincem niemiec-
kim o zawartym ostatnio trakta-
cie berlińskim.

— Obecnie, gdy Niemcy, jed-
ny kraj europejski, z którym
Anglia pozostała na stopie przy-
jaźni, wzmacniały węzły, łączą-
ce je z Rosją — powiedział b.
kronprinc — Anglia wydaje mi
się bardziej odosobnioną, niż
kiedykolwiek. Gdyby Anglia nie

błwa chwiejna w swej polityce,
lecz w czasie ostatniego Zgro-
madzenia Ligi stała mocno za
Niemcami, wówczas traktat nie-
miecki z Rosją nie byłby tak na-
glącą potrzebą.

Przyszłość Anglii i pokoju w
Europie — zakończył eks-kro-
nprinc — zależy od powstania trój-
przymierza Anglii, Niemiec i Ro-
sji. Niech Anglia pogodzi się z
Rosją, a wówczas i reszta roz-
strzygnie się z łatwością.

Epidemia samobójstw nawiedziła Budapeszt

BUDAPESZT, 1.5. Od roku
z górą panuje tu istna epidemia
samobójstw. Według danych ur-
zędowych w roku ubiegłym
1516 osób odebrało sobie życie,
w ciągu zaś pierwszego kwarta-
łu roku bieżącego naliczono już
516 samobójstw, co znaczy, że
do końca roku liczba ich przekro-
czy 2000.

Jako jedna z przyczyn tej swo-
istej epidemii, podawana jest sta-
bilizacja waluty węgierskiej.

Ultimatum francusko-hiszpańskie dla Abd-el-Krima

PARYŻ, 1.5. Delegaci francu-
scy i hiszpańscy zakomunikowa-
li delegatom rifyjskim, że z da-
7 b. m. Francja i Hiszpania odzy-
skują z powrotem swobodę a-
kcji, o ile rifyci do dnia 6 b. m.
nie przyjmą wszystkich warun-
ków, postawionych im przez stro-
nę francuską — hiszpańską, a w
szczególności, o ile nie uwolnią
wszystkich jeńców. Niezwłocznie
po konferencji delegaci rifyjscy
odjedli do Alhucemas.

Skazanie aktywnych poborowych

Lejba Fuks i sierż. Lisiecki wrócili do więzienia D-ry Zaplatyński, Szarecki i Jankowski uniewinnieni

WARSZAWA 2. V.
Przy tłumnie wypełnionej sali nr. 2 sądu okręgowego sędzia Skawiński ogłosił wczoraj wieczorem wyrok w sprawie nadużyć poborowych.

Skazano:
Lejba Fuksa, lat 76, na 4 lata więzienia, sierżanta Lisieckiego na 1 rok więzienia, oraz dwóch poborowych, którzy świadomie poddali się „lekarskim” zabiegom Fuksa, Izraela Ukierta lat 25 na 1 rok więzienia i Moszka Pinczewskiego na 6 miesięcy więzienia.

Fuksowi zaliczono areszt zapobiegawczy od dn. 22 września 1924 r. Ukier towi zaliczono go również, kara więc w stosunku do tego ostatniego została uznana za odbyta, Pinczewskiemu zaś zawieszono wykonanie wyroku na 3 lata.

Pozostałych oskarżonych, a w ich liczbie dr. Zaplatyński, dr. Szarecki i dr. Jankowski go

uniewinniono.
Wyrok wywołał na sali sensację. Rodziny uniewinnionych padały sobie w objęcia i wznosiły okrzyki radości.

Pojawiły się **białe kwiaty**, którym obdarzono uwolnionych od hańbiących zarzutów lekarzy. Fuks i Lisiecki wrócili do więzienia, Jankowski i Szarecki, a w ich liczbie dr. Zaplatyński, dr. Szarecki i dr. Jankowski go

Brzeszcze i Chorzów pod obserwacją komitetu oszczędnościowego

Komitet nadzwyczajny delegatów ministra skarbu do spraw oszczędnościowo - organizacyjnych na ostatnim swym posiedzeniu rozpatrywał działalność państwowego gwarectwa węgla w Brzeszczu i państwowej fabryki związków azotowych w Chorzowie, wysuwając szereg wniosków, zmierzających do sanacji fabryk państwowych.

Zaszczyt orderem „Odrodzenia Polski”

„Monitor Polski” (nr. 99) ogłasza dziś zarządzenie p. Prezydenta Rzeczypospolitej, nadające order „Odrodzenia Polski”.

Wielki wstęgi tego orderu otrzymał ambasador Polski w Paryżu p. dr. Alfred Chłapowski, krzyż komandorski p. Stanisław Gajt, były minister i poseł p. Erazm Piłz.

Krzyż komandorski „Odrodzenia Polski” nadał p. Prezydent między innymi pp.: dr. Stanisław Badeniemu za zasługi na polu filantropii, dr. Henryk Kadenowi, dyr. Banku Zjednoczonych Ziemi Polskich w Warszawie, dr. J. Wierusz - Kowalskiemu, posłowi Rzeczypospolitej w Wiedniu, Stanisław Lubomirskiemu, prezesowi rady Banku Zjednoczonych Ziemi, Janowi Skoniecznemu, dyr. dep. szuki, pułk. dr. W. Tokarowski, prof. Politechniki warszawskiej, dr. A. Waszyńskiemu.

Krzyż oficerski „Odrodzenia Polski” otrzymał między innymi pp.: Bronisław Huberman, artysta-krzyżak, Czesław Jankowski, publicysta, Mieczysław Jankowski, wiceprezydent miasta Warszawy, dr. Feliks Koper, dyr. Muzeum Narodowego w Krakowie, inż. Karol Rolie i inż. Józef Sare, wiceprezident miasta Krakowa, Artur Rubin, artysta-muzyk, Józef Stemler, dyr. Pol. Muzyczny Szkolnej, Teofil Trzaski, dyr. teatru im. Słowackiego w Krakowie, Melchior Wańkowicz, na-

1 maja w Warszawie

POSEŁ BARLICKI na mównicy ulicznej POSEŁ JAWOROWSKI otwiera wiec WIELKI WIEC P. P. S. NA PLACU TEATRALNYM LOKIETEK komendant milicji

Rycerz nieskazitelnego szpady i poeta romantycznego serca W setną rocznicę zgonu autora „Marji” Antoniego Malczewskiego

Postać autora „Marji” otacza do-tychczas pewna mgła tajemnicy romantycznej. Żył ten poeta, który zdobył w literaturze nieśmiertelność jednym tylko poematem, stanowi sam przez się jakby trzeci utworu romantycznego.

Urodzony d. 3 czerwca 1793 ro-

ku jako syn Jana, generała wojsk polskich i Konstancji z Bleszyńskich, Antoni otrzymał pierwsze wykształcenie francuskie, jak to było wówczas w zwyczaju w zamożniejszych rodzinach polskich.

Dość późno nauczył się Antoni polski. Po ukończeniu nauk w Krzemieńcu, wstąpił d. 1 września 1811 r. do

wojska Księstwa Warszawskiego w stopniu podporucznika w korpusie inżynierów. Osiemnastoletniego porucznika otoczyły zaraz piękne panie i — jak pisał zgorzchny samotnik, Konstancja Gasiński — życie jego stało się odąd ciałym romansiem.

Marzył Malczewski o miłości romantycznej w wielkim stylu. Wraz z księżną Fryderyką Lubomirską odbywał cudowną podróż po Europie. „Młodość, miłość, wieś sprzedana b. porucznika i dukaty hr. Fryderykowej stały drogę róż-żami i puchem łabędzim”. Zwiedził Francję, Włochy, Szwajcarię. W Wenecji zdobywał Malczewski przyjaźń Byrona, a potem, zabrawszy dziesięciu przewodników, wspinał się

Słoń morskie

Pierwszy egzemplarz przywieziony do Europy zjada dziennie 150 kg. ryb

LONDYN. 1. 5. Do ogrodu zoologicznego w Hamburgu przywieziono egzemplarz mało znanego ssaka morską, zwanego słońcem morską.

Wytowiono go na oceanie antarktycznym. Kolosalne to zwierze, mimo młodego jeszcze wieku, mierzy 6 metrów długości, waży 3½ tony. Pożywieniem jego są ryby, których zjada dziennie 150 kilogramów.

Wiadomość powyższą podaje dziennik „Daily Mail”.

Uzdrowisko w Truskawcu

będzie leczyć w ciągu lata 40 oficerów

Wojskowe władze sanitarne zawarły z zarządem zdrojowiska „Truskawiec” umowę, mocą której 40 oficerów, względnie ich rodziny, korzystając z kaplicy opieki i konsultacji lekarskiej przez przeciąg czterech tygodni, Koszty leczenia pokryją woj-

Amerykanie przeciw sierotom polskim

po poległych żołnierzach Ochronie poświęconej przez arcybiskupa Cieplaka grozi zamknięcie

S. p. arcybiskup Cieplak podczas objazdu parafii polskich w Ameryce poświęcił kaplicę ochronki polskiej w Emsworth. W instytucji tej znajduje przytułek 326 sierot polskich.

Są to w przeważnej części dzieci byłych żołnierzy amerykańskich i z tego powodu otrzymują ochronkę subwencję rządową w wysokości 20.000 dolarów rocznie.

Pochód 1 maja w Warszawie

MILICJA P. P. S. UTRZYMUJE KARNOSC W SZEREGACH

Pochód 1 maja w Warszawie

CZOŁO POCHODU P. P. S. W AL. UJAZDOWSKICH

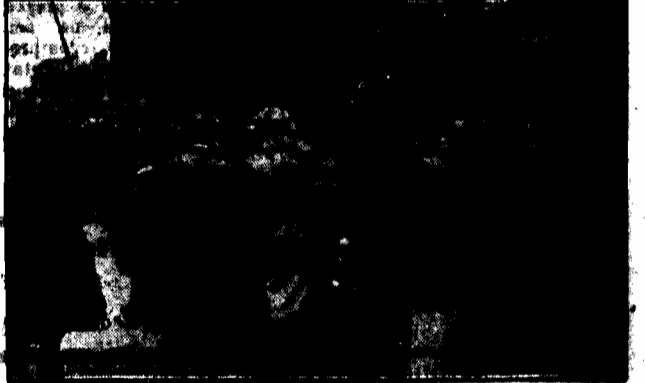
Zachód słońca

wyjątek z poematu „Marja” Antoniego Malczewskiego

Słońce już wówczas tuł swój zbiegając szeroki, Czerwonym blaskiem szare barwilo obłoki; A zółtem drgając światłem po ziemi i wodzie, Na swym bogatym tropie płoło w zachodzie.

Już jego pełne światło nie było spotykać, Lecz łagodne, widome rozszkwa plomienie; I w krótkim pożegnaniu, nim w głąb się zaszło, Śmiertelnym oczom patrzył pozuwa na siebie: Jeszcze — w chwili ostatniej nie zniżał z półpiekłem, By wszystkie twory, życia napoleć uśmiechem; Jemczos wlewa przez szyby w mieszkanie człowieka, Jak wrota łasknej Przyjaźni, co w podróży ucieka; I pamiątkę — ciepłą — w sercu ciębie; Nurza swe czyste łono w błękit natury — Gdy Noc, zaszronym białym szlejąc Dnia ślady, Ciemny płaszcz wlece z tyłu, dla zbrodni i zdrady.

Pochód 1 maja w Warszawie

MILICJA P. P. S. UTRZYMUJE KARNOSC W SZEREGACH

